

РЕШЕНИЕ

№ 6

гр. Смолян, 07.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Любен Д. Хаджииванов

при участието на секретаря Мара Ат. Кермедчиева
като разгледа докладваното от Любен Д. Хаджииванов Гражданско дело № 20205400100395 по описа за 2020 година

Производството е по чл. 49 във вр. с чл. 45 във вр. с чл. 86 ЗЗД.

Образувано е по искова молба на Х. М.Д. от гр. Крън, общ. Стара Загора, а след смъртта му са били конституирани наследниците му Д.Д., Ц.Х., С.Х. и Е.Р., в която се твърди, че вследствие на допуснати от съдията при РС-Златоград В.Ю. непрофесионализъм и некомпетентност при разглеждането на гр.д. №№ 57/2006г. и 58/2006г. на РС-Златоград, ищецът, а впоследствие универсалните му правоприменници претърпели имуществени вреди в размер на 67 200лв. Твърди се, че в проведените по делата съдебни заседания на 20.04.06г. /погрешно отбелязано 15.06.06г./, разглеждащият съдия без направено искане за оттегляне на исковите молби бил прекратил производството по делата поради оттегляне и бил допуснал да се издаде съдебно удостоверение на ищите за снабдяване с необходими документи от държавните архиви в София и Анкара.

Твърдят, че съдията е провел заседанията без да назначи тълковник-преводач, въпреки че Х.Д. бил глухоням. Очевидно било, че при назначаването на този съдия ВСС не съблюдавал стандартите за нравствени и професионални качества, и като пряка и непосредствена последица от това

поведение ищците понесли значителни имуществени вреди, изразяващи се в създадената от съда невъзможност да упражнят правата си по ЗВСЗГФ за възстановяване на собствеността върху земи и гори в горски фонд, които ищците оценяват на 67 200лв.

Ищците са насочили иска си към ответниците в качеството им на възложители на извършваната от съдия В.Ю. работа като съдия в Районен съд – Златоград, с която причинил посочените имуществени вреди от изпълнение на тази работа.

Поради невъзможност да реализират правата си за възстановяване на земите и горите от горския фонд, за ищците се пораждал правен интерес от образуване на дело за обезщетение за причинени от Висшия съдебен съвет и Районен съд – Златоград вреди, подлежащи на парично обезщетяване за претендираните и невъзстановени имоти по чл. 13, ал. 2 ЗВСЗГФ във вр. с § 56 от ПЗР на ЗВСЗГФ, както следва: 200дка гора /смесена/, находяща се в землището на с. Старцево, общ. Златоград, в местността К., С. дол, при тогавашни стари реални граници на имота: от юг Ш.Ш., от запад Ъ.к., от север Ч. П., от югоизток - И.д. 440 дка. гора /иглолистна/, находяща се в землището на гр. Неделино, в местността К.К., при реални граници на имота: от изток Т. п., от север Б.д. от запад Е.Ч.к., от юг - държавна гора /широколистна/ П. под връх Света Неделя; 7дка. гора /смесена/, находяща се в землището на гр. Неделино, в местността Е.срещу К. в., при стари реални граници на имота: от югоизток Х. Ч. от запад Л.В.и К. к. от юг - Б. и земя на М. Ъ. от север - Неделинска река; пасище от 2 дка., находящо се в землището на гр. Неделино, в местността Х. Ч. при граници М. П. гроб на А. и М.К., Л. В., от север Е..

Молят съда да постанови решение, с което осъди ответниците Висш съдебен съвет и Районен съд - Златоград да му заплатят сумата от 67 200 лв., представляваща равностойността на полагащата му се наследствена част от претендирани невъзстановени земи, ведно със законната лихва върху тази сума до окончателното им изплащане. Претендира направените по делото разноси.

В срок е постъпил отговор на исковата молба от Районен съд – Златоград, чрез административния ръководител.

Поддържа, че искът бил допустим, но неоснователен.

На първо място счита, че искът бил погасен по давност. Според чл. 110 ЗЗД с изтичането на петгодишна давност се погасявали всички вземания, за които законът не предвиждал друг срок. По-кратка давност била предвидена в чл. 111 ЗЗД, но предявеният иск бил на деликтно основание и за него вала общата петгодишна давност. Според чл. 114, ал. 3 ЗЗД за вземането от непозволено увреждане давността започвала да тече от откриването на дееца, и ако се приложело това правило, петгодишната давност била изтекла преди повече от десет години. Следвало да се има предвид и обстоятелството, че по гр. д. № 172/2014г. на РС - Златоград искът на Х. Д. бил отхвърлен с Решение № 131/08.09.2014г. Това решение било потвърдено с решение № 519/17.12.2014г. по в. гр. д. № 426/2014г. на ОС-Смолян, недопуснато до касационно обжалване с определение № 134/25.03.2015г. по гр. д. № 1194/2015г. на ВКС. С исковата молба, по която било образувано първоинстанционното производство в РС-Златоград, Х.Д. претендирал обявяване на нищожността на определение от 15.06.2006г. по гр. д. № 58/2006г. на РС-Златоград, с което било прекратено производството по делото. От влизане в сила на определението на ВКС- 23.05.2015г. до 27.08.20г., датата на подаване на исковата молба, били изминали повече от пет години, т.е. искът бил погасен по давност.

Същите съображения за изтекла давност следвало да се изложат и по повод атакуването на определение от 15.06.2006г. по гр.д. № 57/2006г. на РС-Златоград, относно което също бил предявен иск за прогласяване на нищожността му. Този иск също бил отхвърлен от РС - Златоград с решение № 133/17.09.2014г. по гр.д. № 176/2014г. Последното било потвърдено с решение № 504/11.12.2014г. по в. гр. д. № 427/2014г. на ОС - Смолян, което било допуснато до касационно обжалване с определение № 225/02.06.2015г. по гр. д. № 1198/2015г. на ВКС. От 02.06.20г., датата на влизане в сила на горното определение, до датата на предявяване на иска били изтекли повече от пет години.

На второ място, като аргумент за неоснователност на предявения иск можело да се посочи обстоятелството, че в случая нямало съдебен акт, прогласен за незаконосъобразен или нищожен. Двете протоколни определения, които били атакувани като нищожни, с които било прекратено производството по гражданските дела, били обсъдени от първата, въззивната и касационната инстанция, като всички приели, че те не били нищожни, а

можели да се атакуват по реда на инстанционния контрол. Прието било, че по гр. д. № 57/2006г. на РС-Златоград, адв. Е.бил редовно преупълномощен от адв. К., направил оттегляне на иска и съдът прекратил производството по гр.д. 57/2006г., поради оттегляне на иска. Този извод се налагал и от прегледа на протокола от съдебно заседание, проведено на 20.04.2006г. Съгласие на ответника не било искано, но това било първото по делото заседание, поради което съгласие и не било необходимо. В решението си при въззивното обжалване ОС-Смолян коментирал, че дори горното определение да било постановено при липса на искане за оттегляне, то определението нямало да е нищожно, а недопустимо, който порок можел да бъде атакуван само чрез обжалване.

По гр.д. № 58/2006г. на РС-Златоград, в протокол от съдебно заседание на 15.06.2006г., адв. Е.бил посочил, че за него и доверителя му била налице невъзможност да представи определени писмени доказателства и било нужно време за това. Представителят на ответника ОСЗГ-Златоград, посочил, че не възразява да се оттегли молбата и да се даде възможност на ищите да представят необходимите документи. Не бил даден ход на делото и производството било прекратено, поради оттегляне на иска. В този протокол липсвало отбелязване на изявление на адв. Е. за оттегляне на иска, но такова най-вероятно било направено, но не било протоколирано, тъй като представителят на ответника бил взел становище, че не възразява да се оттегли молбата и да се даде възможност на ищите да представят необходимите документи. В диспозитива на определението изрично било посочено, че производството било прекратено поради оттегляне. В решение № 519/17.12.2014г. по в.гр.д. 426/2014г. на ОС-Смолян се посочвало, че не било възможно без да е направено конкретно искане /макар и неотразено в съдебния протокол/, ответникът да изрази съгласие за прекратяване на делото, поради което оплакването на жалбоподателя за нелогично прекратяване на делото било прието от ОС-Смолян за неоснователно.

Или от всичко изложено се налагал извод, че липсвал основен елемент от фактическия състав на деликтната отговорност, а именно незаконосъобразно действие или акт от страна на РС-Златоград. Цитираните две определения не били прогласени за нищожни, не били отменяни като незаконосъобразни, нещо повече, те не били обжалвани при все че били

постановени в съдебно заседание, в което присъствал упълномощен представител на Х.Д..

Постъпил е и отговор на исковата молба от ответника Висш съдебен съвет, чрез процесуален представител Д.Г.

Ответникът оспорва изцяло предявените искове по основание и размер.

На първо място, от обстоятелствената част на исковата молба и формулирания петитум можело да се направи извод, че искането за заплащане на исковата претенция било в условията на солидарна отговорност на двамата ответници. Искът, предявен срещу ВСС и Районен съд - Златоград при условията на солидарна отговорност, бил недопустим. Според чл. 121, ал. 1 ЗЗД, освен в определените от закона случаи, солидарност между двама или повече длъжници възниквала само когато била уговорена. В случая не била налице солидарна отговорност, произтичаща от закона, още по-малко била налице договорка между ответниците. Напротив, твърденията на ищеците, изложени в обстоятелствената част на исковата молба, сочели на различни материално-правни отношения с ответниците. За всеки от тях се претендираше, че било налице отделно материално-правно основание за ангажиране на отговорността му. В исковата си молба ищецът сочел задълженията на всеки един от ответниците, съобразно което ги квалифицирал като страни по предявеният иск с правно основание чл. 49 ЗЗД. Процесуалният способ за ангажиране на отговорността на ВСС и Районен съд - Златоград, а именно субективно съединяване на искове при условията на солидарна отговорност, не ги правело надлежни страни в процеса. Напротив, налице била разделност в материалното правоотношение на ищеца с всеки един от ответниците, макар с исковата молба да бил придаден вид на единност /общност, солидарност/ от гледна точка на твърдяното съпричиняване.

По отношение на ответника ВСС пасивната легитимация била обоснована с приложението на чл. 160 ЗСВ във вр. чл. 49 ЗЗД с твърдение, че ВСС носел отговорност за вредите, причинени от лицето, на което били възложени правораздавателни функции. Искът срещу РС - Златоград бил обоснован с обстоятелството, че съдията В.Юрчиев, разглеждащ посочените дела - гр. дело № 57/2006 г. и гр. дело № 58/2006 г., по които ищецът Х.Д. бил страна, проявил непрофесионализъм и некомпетентност, като сочел

конкретни действия на съда, от които настъпили имуществените му вреди. Посочените обстоятелства не сочели на необходимост или задължителност за ангажиране на солидарната отговорност на ответниците. Различното съдържание на материалното правоотношение с всеки един от тях, изключвала както възможността, така и необходимостта от субективното съединяване на исковете, независимо от твърдението, че била налице солидарна отговорност. Разширително тълкуване на чл. 121, ал. 1 ЗЗД било недопустимо. Изложените от ищеца обстоятелства не се включвали в хипотезите на чл. 121, ал. 1 ЗЗД за възникване на солидарна отговорност.

Съединяването на исковете не можело да се приеме и при условията на необходимо другарство под формата на задължително другарство, където съвместната процесуална легитимация, активна или пасивна, била процесуална предпоставка за допустимостта на исковете. Ответниците нямали качеството на необходими другари по смисъла на чл. 216, ал. 2 ГПК, тъй като решението на съда не трябвало да бъде еднакво спрямо тях, нито поради естеството на спорното правоотношение, нито по разпореждането на закона. Ненадлежащото упражняване на правото на иск се изразявало в неправилната пасивна процесуална легитимация на страните. Положителна процесуална предпоставка за допустимостта на исковата молба било надлежното упражняване на правото на иск. В случая правото на иск не било надлежно упражнено. Процесуалните предпоставки за успешно развитие на исковото производство били свързани с възникването на право на иск и надлежното му упражняване. Процесуалната легитимация на ответника била сред абсолютните положителни процесуални предпоставки за възникване на правото на иск, за които съдът следвало да следи служебно, а липсата ѝ имала за последица недопустимост на иска, която пораждала задължение на съда да върне исковата молба.

Моли съда да приеме, че били налице законовите предпоставки на чл. 130 ГПК, поради което по отношение на ВСС производството по делото следвало да бъде прекратено и исковата молба върната.

На следващо място, по отношение на ВСС не била налице пасивна легитимация и предявеният иск бил процесуално недопустим, като предявен срещу ненадлежаща страна. Касаело се за иск по чл. 49 ЗЗД, за обезщетяване от страна на възложителя /работодателя/ на причинените от работника

/служителя, изпълнителя/ имуществени вреди. Претендираше се, че вредите били причинени от лице, на което било възложено извършването на определена работа при или по повод изпълнението на възложена му от възложителя /работодателя/ работа, дейност по правораздаване. По отношение на ВСС не била налице пасивна процесуална легитимация, тъй като съветът не се явявал възложител или работодател на работата на съдиите, а от друга страна, не би могло да се твърди виновно противоправно поведение на съдията при изпълнение на правноустановените му правомощия, с оглед регламентирания в чл. 132, ал. 1 от Конституцията на Република България функционален имунитет на съдиите, прокурорите и следователите. Според чл. 160 ЗСВ, Висшият съдебен съвет повишавал, премествал и освобождавал от длъжност съдиите, прокурорите, следователите, административните ръководители и заместниците на административните ръководители, с изключение на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор. Не можело да бъде споделено твърдението на ищеца, че ВСС бил работодател на съдиите, назначени от него. Магистратите полагали труд в съответния орган на съдебна власт, който се явявал техен работодател, който в случая бил Районен съд - Златоград, представляван от неговия административен ръководител.

Висшият съдебен съвет бил конституционно създаден, колективен, постоянно действащ висш административен орган, който осигурявал функционирането на съдебната власт, осигурявал и отстоявал нейната независимост. По Конституция ВСС осъществявал кадровата политика, с точно определени правомощия и кадрови функции, нямал управленски или ръководни правомощия по отношение съдиите, прокурорите и следователите.

Съветът не бил работодател на съдиите, прокурорите и следователите по смисъла, вложен в легалната дефиниция за работодател в §1, т.1 от Кодекса на труда. Актовете на ВСС, свързани с назначаването на магистрати, били само един от елементите на сложен фактически състав, от който възниквало правоотношението, по силата на което съответното лице заемало длъжност на съдия в определен орган на съдебната власт, и осъществявал дейност по правораздаване. Неговите преки служебни задължения произтичали не от решението на ВСС за назначаване на съответната длъжност, а по силата на закона. След влизане в сила на решението за

назначаване, административният ръководител на съответния орган на съдебната власт издавал акт за заемане на длъжността, и съдията започвал изпълнението на служебните си задължения в съответния орган на съдебната власт от момента на встъпването си в длъжност - чл. 161, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 от ЗСВ. Актовете на ВСС свързани с назначаването на магистрати, се явявали един от елементите на сложен фактически състав, от който възниквало правоотношението, по силата на което съответното лице заемало длъжност на съдия, в определен орган на съдебната власт и осъществявало дейност по правораздаване. Служебните задължения за всеки магистрат обаче, възниквали не от решението на ВСС за назначаване на длъжност, не по силата на трудово или мандатно отношение, а по силата на закона. Правораздавателните функции и задължения на магистратите били строго уредени в закона и не се възлагали от ВСС, по смисъла на чл. 49 от ЗЗД. Ето защо, изтъкнатият от ищеца довод, че от назначаването на съдия Юрчиев произтекли твърдените имуществени вреди, не можело да бъде споделен поради обстоятелството, че не била налице пряка причинно-следствена връзка, една от предпоставките на състава на непозволеното увреждане. Нещо повече, извършените процесуални действия по хода на делото представлявали изпълнение на служебните задължения на районния съдия, в съответствие с процесуалните закони и подлежали на инстанционен контрол за допустимост и законосъобразност, с каквато процесуална възможност ищецът разполагал. Отделно от това, дори и същите да били непрофесионални и некомпетентни, както били квалифицирани от ищеца, било напълно недопустимо отговорността от последиците от тях да се носи от ВСС. ВСС не бил възложител на работата по правораздаване, извършвана от съдиите. С оглед на изложеното, предявените срещу ВСС искиове с правно основание чл. 49 ЗЗД били недопустими, поради липса на пасивна процесуалноправна легитимация. Отговорността по чл. 49 ЗЗД била за чужди противоправни действия. Тази отговорност възниквала при вреди, причинени от лице, на което отговорният по чл. 49 от ЗЗД бил възложил някаква работа, вредите били причинени при или по повод изпълнение на работата, т.е. отговорността по чл. 49 ЗЗД била налице, когато вредите били в резултат на виновно поведение на лице, на което било възложено извършването на определена работа и било необходимо да се докаже, че лицето пряко е причинило вреда, било виновно. Отговорността на възложителя била

отговорност за чужди противоправни и виновни действия. За ангажиране отговорността на възложителя било необходимо да се докаже, че при или по повод на възложената от него работа, лицата, на които била възложена, причинили вреди на ищеца. С иска по чл. 49 ЗЗД се ангажирала гаранционно-обезпечителната отговорност на този, който бил възложил на друго лице някаква работа. Фактическият състав, който я пораждал включвал виновно противоправно действие или бездействие от страна на лице, на което било възложено извършване на някаква работа и причиняване на вреда при или по повод изпълнението ѝ, в този смисъл - ППВС № 7/29.12.1958г. Това означавало, че за възникването на отговорността по чл. 49 ЗЗД било необходимо да е налице следният фактически състав: вреди, причинени на пострадалия, вредите да са причинени от лице, на което отговорният по чл.49 ЗЗД /ответникът/ е възложил работа, вредите да са причинени при или по повод изпълнението на работата, възложена от ответника, работникът /служителят/ да има вина за причинените вреди. Следователно вина се търсела не у този, който бил възложил работата, а у този, който я изпълнявал. Съществувала и съдебна практика, неизгубила значение, според която било недопустимо предявяване на иски за ангажиране на отговорността на съответния съд, в който правораздавал конкретен магистрат по общите правила на непозволеното увреждане - чл. 49 ЗЗД във вр. с чл. 45 ЗЗД, с оглед разпоредбата на чл. 132 К РБ и установения функционален имунитет на магистратите, гарантиращ независимостта им при осъществяване на правораздавателната им дейност. Изводът, който се налагал бил, че ВСС не бил възложител на работата по правораздаване, извършвана от съдиите. С оглед на всичко това, предявените срещу ВСС иски с правно основание чл. 49 ЗЗД били недопустими поради липса на пасивна процесуалноправна легитимация, в който смисъл било определение № 531/31.07.2012г. на ВКС по ч.гр.д. № 9 245/2012г., Шг.о. Според т. 6 на ТР № 3/22.04.2005 г. на ВКС по гр. д. № 3/2004г. на ОСГК пасивно легитимиран по иски за обезщетение за вреди причинени на граждани, бил държавният орган-юридическо лице, с който съответното длъжностно лице - пряк причинител на вредата, са намирало в трудови или служебни отношения. Отговорността на държавния орган била специфично проявление на принципа за отговорност на възложителя на работата по чл. 49 ЗЗД и се обосновавала с качеството му на възложител на работата, която се извършвала в негов интерес и с правото му

на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции. В заключение ответникът счита, че предявените срещу ВСС обективно съединени иски били недопустими, поради което били налице законовите предпоставки на чл. 130 ГПК за прекратяване на производството спрямо него.

Ответникът оспорва изцяло и обстоятелствата, изложени в исковата молба, с наведените в нея твърдения относно вида и размера на претърпените имуществени вреди. Предявените иски се оспорват по основание и размер, поддържа се, че те били неоснователни и недоказани. Не били налице предпоставките на фактическия състав на отговорността по чл. 49 ЗЗД. Тя била субсидиарна, съществувала доколкото виновно и противоправно били причинени вреди от лице, на което била възложена някаква работа. На първо място, следвало да бъде установено безспорно по делото кумулативното наличие на предпоставките на фактическия състав на непозволеното увреждане по чл. 45 ЗЗД. В случая не било налице възлагане на работа от ВСС, при или по повод на която да са причинени твърдените от ищеца вреди. За да се ангажирала гаранционно-обезпечителната отговорност на възложителя било необходимо да са налице всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане в тяхната кумулативност. Безспорно не било налице възлагане, по смисъла на посочената правна норма. С оглед функционалния имунитет на магистратите, не била налице и втората предпоставка за реализиране на фактическия състав по чл. 49 от ЗЗД - действия или бездействия на съдията, които да представляват противоправно поведение. Според чл. 132, ал. 1 от Конституцията на РБългария, при осъществяване на съдебната власт съдиите, прокурорите и следователите не носят наказателна и гражданска отговорност за техните служебни действия и постановените от тях актове, освен ако извършеното представлявало умишлено престъпление от общ характер, т.е. по отношение на тази група длъжностни лица била въведена оборима презумпция, че съществявайки съдебната власт, не носели отговорност за тези си действия, освен ако по надлежен ред не се докажело, че осъщественото от тях представлявало умишлено престъпление от общ характер. Щом по отношение на прекия извършител на съответните действия не можела да се ангажира отговорност, то на още по-голямо основание обективната отговорност на възложителя на работата не можела да бъде ангажирана. На следващо място, липсвала

причинна връзка между процесуалните действия, извършени от районния съдия и претендираните от ищеца имуществени вреди. В случаите, когато вредите не били последица на поведението на делинквента, а на други фактори, които прекъсвали причинната верига, въобще липсвала причинна връзка и за вредата не се отговаряло. Не били налице доказателства за действително претърпени вреди като пряк и непосредствен резултат от релевираните нарушения. Принципно положение било, че наличието на претърпени вреди не следвало автоматично като пряка последица от констатиране на нарушение. Не можело да се приеме, че като не е имал процесуално поведение в съответствие с желаното и очакваното от ищеца, съдията му бил причинил вреди. Корекцията на работата на съответния съдия` можела да бъде търсена по пътя на инстанционния контрол, а не чрез релевиране на отговорност по чл. 49 или по чл. 45 ЗЗД, която възможност изрично била изключена чрез презумпцията на чл. 132, ал. 1 от КРБ. В случая нямало данни определенията за прекратяване на производствата по гр.д. № 57/2006г. и гр.д. № 58/2006г. на РС - Златоград да са били обжалвани пред ОС-Смолян. Производствата по гр.дела № 172/2014г. и № 173/2014г. на РС-Златоград, били образувани с искане за обявяване на нищожността на горепосочените две определения. Исковете и по двете дела били отхвърлени, като неоснователни.

По молба на Х.Д. по чл. 303, ал. 1, т. 1 и т. 5 ГПК за отмяна на влязло в сила определение от 20.04.2006г. по гр. дело № 57 /2006г. на РС - Златоград, било образувано гр. дело № 104/2011г. на ВКС, I-во г. о. С определение № 143/21.03.2011г. ВКС приел, че молбата била недопустима и на двете посочени основания, поради изтичане на предвидения в чл. 305 от ГПК 3-месечен срок. Определението, чиято отмяна се искало по извънредния извънinstancионен способ, било постановено на 20.04.2006г. в открито съдебно заседание, в което участвал надлежен процесуален представител на молителя-ищец, определението не било обжалвано и влязло в сила на 28.04.06г. Молбата за отмяна на влязлото в сила определение била депозирана пред РС - Златоград на 29.12.2010г., поради което ВКС приел, че същата е просрочена, оставил я е без разглеждане и прекратил производството по гр.д. №104/2011г. на ВКС, Iг.о. Определение № 143/21.03.2011г. по гр. дело № 104/2011г. било обжалвано от молителя пред друг тричленен състав на ВКС и било образувано гр. дело № 245/2011г. на ВКС, IIг.о. С определение №

298/28.06.2011г. състав на ВКС приел, че изложените в частната жалба доводи относно правилността на влязлото в сила определение за прекратяване на делото и предприетите действия за поправка на явна фактическа грешка в него не могат да се обсъждат, поради относимостта им към инстанционния контрол, чийто процесуален ред бил изчерпан. По тези съображения определение №143/21.03.2011г. по гр. дело № 104/2011г. на ВКС било оставено в сила.

Аналогично развитие имало производството по депозирана от Х.Д. молба по чл. 303, ал. 1, т. 1 и т. 5 ГПК за отмяна на влязло в сила определение от 15.06.2006г. по гр. дело № 58/2006г. на РС – Златоград. Било образувано гр.д. № 103/2011г. на ВКС, по което с определение № 109/05.04.2011г., било прието, че молбата и на двете посочени от молителя основания, била недопустима, поради изтичане на предвидения в чл. 305 ГПК тримесечен срок. Определението, чиято отмяна се искала по извънредния извънinstancионен способ, било постановено на 15.06.2006г. в открито съдебно заседание, в което участвал надлежен процесуален представител на молителя-ищец, определението не било обжалвано и било влязло в сила на 22.06.2006г. Молбата за отмяна на влязлото в сила определение била депозирана пред РС-Златоград на 30.09.2010г., поради което ВКС приел, че същата била просрочена, оставил я е без разглеждане и прекратил производството по гр. д. № 103/2011 г. на ВКС, I г.о. Определение № 109/05.04.2011г. гр.д. № 103/2011г. на ВКС било обжалвано от молителя пред друг тричленен състав на ВКС и било образувано гр.д. № 252/2011г. на ВКС, II г.о. С определение № 381/02.09.2011г. състав на ВКС приел, че доводите в частната жалба за неправилност на обжалваното определение, били неоснователни. Приел, че определението, чиято отмяна се искала, било влязло в сила на 22.06.2006г. Молбата за отмяна на влязлото в сила определение била подадена на 30.09.2010г., т.е. след четири години. Дори и да се приемело, че определението било влязло в сила на 11.05.2010г., тъй като молителите били подали молба в РС-Златоград вх. № 875/03.05.2010г. за възобновяване на производството по делото, т.е. узнали са за прекратяване на производството по делото на 03.05.2010г., то тримесечният срок, предвиден в чл.305, ал.1, т.5 от ГПК, бил изтекъл на 11.08.2010г. Молбата за отмяна била подадена след изтичане и на този срок, на 30.09.2010г., поради което била процесуално недопустима. От изложеното можело да се направи обоснован

извод, че освен редовният институционален контрол за законосъобразност, бил изчерпан и извънредният извънституционален способ за проверка на влезлите в сила съдебни актове, които се ползвали със сила на пресъдено нещо по реда на чл. 303 от ГПК. От мотивите на ВКС, изложени в посочените по-горе определения, отделно от съображенията за недопустимост на молбите за отмяна, можел да се направи извод и относно процесуалното поведение на молителя-ищец в настоящето производство в насока, че с бездействието си по отношение на предвидените в ГПК процесуални възможности за институционален контрол, сам се поставил в неблагоприятно за него правно положение.

Описаните фактически обстоятелства били относими и към възражението за изтекла погасителна давност, по отношение на предвидения в чл. 110 ЗЗД давностен срок за предявяване на вземането за имуществени вреди.

Разпоредбата на чл. 110 ЗЗД определяла 5-годишен срок за предявяване на всички вземания, за които законът не предвиждал друг срок, като съобразно чл. 114 ЗЗД давността започвала да тече от момента, в който вземането било станало изискуемо. При вземане, възникнало на основание деликт, в ЗЗД били уредени две хипотези относно този начален момент - извършването на деликта, в случаите, в които извършителят бил известен, и откриването на дееца, в случаите, когато при извършването му деецът бил неизвестен. За установяване на началния момент, от който следвало да тече погасителната давност по отношение на предмета на спора, следвало да се приеме, че това била датата, на която ищецът твърдял, че било последното действие, от което за него била настъпила вредата с имуществен характер. Предвид изложеното в обстоятелствената част на исковата молба, за начало на срока, от който започвала да тече погасителната давност, следвало да се считат датите: 28.04.2006г., относно прекратяване на гр.д. № 57 /2006г., като 5-годишния срок по чл. 110 ЗЗД бил изтекъл на 28.04.11г.; и 23.06.2006г., относно прекратяване на гр. дело № 58/2006г., като 5-годишният срок по чл. 110 ЗЗД, бил изтекъл на 23.06.11г.

Исковата молба била депозирана в съда с вх. № 2686/31.08.06г., от което следвало, че исковите претенции били погасени по давност, като предявени след изтичане на предвидения в чл. 110 ЗЗД давностен срок, и

били неоснователни. Следвало изрично да се отбележи, че всички процесуални възможности относно предвидения в ГПК институционален контрол към датата на влизане в сила на определенията, на 28.04.2006г. и 23.06.2006г. били изчерпани, съответно сроковете за предявяване на иск по чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД, били изтекли съответно към 28.04.2011г. и 23.06.2011г. Същото се отнасяло и по отношение на развилите се пред ВКС производства за отмяна на влязло в сила решение /определение/, съответно към определенията на повторните тричленни състави на ВКС - 28.06.2011г. и 02.09.2011г., от които дати, според чл. 110 ЗЗД, следвало да се брои 5-годишния давностен срок, изтекъл за всяко едно от производствата съответно на 28.06.2016г. и 02.09.2016г.

Според този ответник, искът бил погасен по давност, производството по делото следвало да бъде прекратено като процесуално недопустимо, а исковите претенции отхвърлени като неоснователни. Изтеклата погасителна давност не можела да бъде санирана нито с образуваните пред РС - Златоград гр.дела № 172/2014г. и № 173/2014г., нито с инициираните от ищеца производства за отмяна на влезли в сила съдебни определения с образуваните пред ВКС дела по реда на чл. 303, ал. 1, т. 1 и т. 5 ГПК, тъй като към посочените дати давността за предявяване на иска по чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД, вече била изтекла. Към датата на депозиране на исковата молба /31.08.2020г./ не били налице предпоставките нито на чл. 115, ал. 1, б."ж" ГПК относно спиране на давностния срок, нито на чл. 116 ЗЗД, относно прекъсването на давността.

Поради неоснователност на претенциите за претендираната главница, неоснователна се явявала и претенцията за заплащане на обезщетение за вредите от забавата по чл. 86 ЗЗД. На отделно самостоятелно основание същата била и погасена по давност, според чл. 111, б. „в" от ГПК, с изтичане на 3-годишен срок, считано от датата, на която вземането било станало изискуемо. Претендира направените по делото разноски.

Предявен е иск по чл. 49 вр. чл. 45 вр. с чл. 86 ЗЗД, за обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразни действия на съд.

Фактически състав - претърпени имуществени вреди, които произтичат от пропуснати ползи от евентуално увеличаване на имуществото на ищеца със стойността на заявени за възстановяване, но невъзстановени права на

собственост върху недвижими имоти, гори и земи в горски фонд по ЗВСГЗГФ.

Твърдяното противоправно действие – постановяване на определение за прекратяване на посочените гражданските дела, без да е било направено искане за това както и пропуск да се назначи тълковник, при участие в производството на глухонямо лице – ищец.

Твърдяната причинна връзка между противоправното действие и вредата - прекратяването на делата е довело до пропускане на срока по чл. 13, ал. 2 ЗВСГЗГФ и оттам до невъзстановяване на собствеността.

Вина – до доказване на противното се предполага, според чл. 45, ал. 2 ЗЗД, а отговорността по чл. 49 ЗЗД е обективна, според спецификата на случая, твърденията за непрофесионализъм и некомпетентност на съда и с оглед на функционалния имунитет на съдията, както и липсата на твърдение, че нарушенията са резултат от умишлено престъпление, твърдението е за допуснато нарушение на процесуалния закон, нарушение на диспозитивното начало, с постановяване на прекратяване на делата, поради оттегляне на иска, без искане за оттегляне да е било направено, чл. 2, чл. 3, чл. 4, чл. 119 ГПК/отм./, чл. 7 ЗСВ, което на практика е ограничило достъпа му до съд, по чл. 6 ЕКПЧ.

Тъй като няма изложени твърдения, че към момента на предявяване на исковете по гр.д. № 57/06г. и 58/06г. на РС-Златоград, респ. към момента на съдебните заседания, пред съда е било направено твърдение, че ищецът е глухоням, респ. се е налагало назначаването на вещо лице-тълковник, ищецът следва да изложи твърдения /респ. да посочи и представи доказателства/, че това му състояние е било доведено до знанието на решаващия съдия, и същият при знанието на това обстоятелство не е назначил тълковник, с оглед на адекватното участие на ищеца в производството в нарушение на чл. 2-4 ГПК и чл. 157 ГПК /отм./.

Поради това, че твърденията за нарушенията са преди 01.01.2007г. те не могат да се квалифицират като отговорност за вреди от нарушаване на правото на ЕС.

Възраженията на ответниците са: процесуални - липса на пасивна процесуална легитимация на ответника ВСС, поради това, че не бил работодател на съдията в съответния съд; материалноправни – изтекла обща

5-годишна погасителна давност от извършване на нарушенията.

Тежест на доказване – фактите са безспорни, спорно е наличието на фактическия състав на чл. 49 ЗЗД. В тежест на ищеца е доказването на нарушенията, вредите, причинната връзка между тях и нарушенията, размера на вредите.

В тежест на ответниците е доказването на възраженията.

ФАКТИ ПО ДЕЛОТО :

Посочи се по-горе, че страните не спорят по относимите към спора факти. С протоколно определение от 20.04.06г. по гр.д. № 57/06г. на РС-Златоград /л. 164 от гр.д. №57/06г./ съдът е прекратил производството по делото по искане на адв. Е.. Последният е бил устно преупълномощен в съдебно заседание от адв. К., подписал исковата молба по чл. 13, ал.2 ЗВСГЗГФ след преупълномощаване за това от Х.Д., пълномощник на И.Д., Х.Д., С.Д., Ю.Д., Р.М.и С.Д., по пълномощно 13.03.06г. /л.160 от гр.д. № 57/06г/. Това пълномощно, макар да включва упълномощаване от Х.Д. от името на посочените лица, да признава исканията на противната страна, да се отказва от исканията или да ги намалява, увеличава или изменя, което следвало да се тълкува разширително и само в полза на упълномощения, не включва изрично упълномощаване за оттегляне на иска, според чл. 22, ал. 2 ГПК/отм./. Отделно от това, като доказателство за собственост по смисъла на чл. 13, ал. 3 ЗВСГЗГФ на ищите и/или техен наследодател върху гори и земи в горски фонд по ЗВСГЗГФ, подлежащи на възстановяване по реда на този закон, е бил представен /макар и след прекратяване на делото/ единствено частен писмен договор за дарение от 10.03.33г. /л. 166 от гр.д. №37/06г/. Определението за прекратяване на делото не е било обжалвано и е влязло в сила на 28.04.06г.

Идентично е положението и по гр.д. № 58/06г. на РС-Златоград. Първоначално подадената искова молба вх. № 188/06.02.06г. /л.207 от гр.д. № 58/06г./ от наследниците на М.Д., подписана от Х.Д. лично за себе си и като пълномощник на И.Д., Х.Д., С.Д., Ю.Д., Р.М. и С.Д., е била оставена без движение от съда с указание да се подпише лично от ищите, поради това, че пълномощникът не попадал в кръга на лицата по чл. 20 ГПК /отм./. Същата искова молба, за възстановяване на собствеността на наследниците на М.Д. върху гора от 200дка. в землището на с. Старцево, но подписана от адв. Н.К. е

била администрирана и делото е било насрочено за 15.06.06г. С протоколно определение от същата дата /л.209 от гр.д. №58/06г./, при личното явяване на ищеца М.Д. и адв. Е., за когото е било прието, че е преупълномощен от адв. К., и след становище на адв. Е. че моли съда за съдебно удостоверение за снабдяване с документи от Държавен архив – София и Анкара, след като е постановил да се издаде исканото удостоверение, съдът е прекратил производството по делото, поради оттегляне на иска. Това определение е влязло в сила на 23.06.06г.

Съдът счита, че последващите производства по искания за отстраняване на ЯФГ, възобновяване и прогласяване на нищожността на посочените определения, нямат отношение към спора, тъй като не се отразяват на валидността и действителността на тези съдебни актове, за които се твърди, че са причинили вреди на ищите.

ПРАВНИ ИЗВОДИ :

Исковете са предявени от надлежни страни, Х.Д., а след смъртта му от конституираните му наследници, като процесуалната легитимация на ответниците следва от твърденията в исковата молба, а не от принадлежността на материалното право, което е въпрос по същество. Затова възраженията на ответника Висш съдебен съвет за недопустимост на иска по отношение на него, са неоснователни.

Разгледан по същество, искът е неоснователен. Основателни са възраженията и на двамата ответници за изтекла 5-годишна погасителна давност, по иска за вреди по гр.д. №57/06г. на 28.04.11г., а по иска за вреди по гр.д. № 58/06г. на 23.06.11г., като давността по чл. 114 във вр. с чл. 110 ЗЗД е започнала да тече от влизане в сила на определенията. Това е така, защото към този момент твърдените незаконосъобразни действия на съда, като източник на увреждане, са станали стабилни съдебни актове. Няма данни по делото до знанието на решаващия състав по гр.д. №57/06г. и 58/06г. на РС-Златоград да е било доведено обстоятелството, че М.Д. е глухоням и е необходимо назначаването на тълковник, затова липсва такова нарушение.

Основателни са и възраженията, че не е налице фактическият състав на чл. 49 ЗЗД. Най-напред, надлежният ответник по такъв иск с оглед прякото приложение на чл. 7 КРБ следва да е държавата, но не и Висшият съдебен съвет и/или съдът, постановил посочените определения, тъй като съдът като

процесуален субституент на държавата може да отговаря единствено за нарушения по чл. 2, т. 4 и 5 от ЗОДОВ /така ТР №5/13г. ОСГК на ВКС/, а Висшият съдебен съвет няма отношение към постановяването на твърдените като незаконосъобразни актове. Тези прекратителни определения в крайна сметка са законосъобразни, макар не по посочените в тях съображения, а защото първоначалните искиви молби по гр.д. №57/06г. и 58/06г. са били оставени без движение, с указание ищите лично да ги подпишат, тъй като Х.Д. не можел да ги представлява пред съда, доколкото не е бил техен родител, дете или съпруг, по смисъла на чл. 20, ал. 1, б. „а“ ГПК/отм./. Тази нередовност не е била отстранена с представянето на същата искова молба, приподписана от адв.Костадинов, доколкото Х.Д. не е могъл да го преупълномощи от тяхно име с права, с които не е разполагал. Затова поради неотстраняване на посочената нередовност, делата са подлежали на прекратяване по чл. 100, ал. 2 ГПК/отм./, а определенията са правилни и законосъобразни макар не по изложените в тях съображения. Но дори да са налице незаконосъобразни съдебни актове в случая, доколкото са били постановени прекратявания на делата при липса на изрично упълномощаване за разпореждане с предмета на делото, каквото е оттеглянето на иска, според чл. 22, ал. 2 ГПК /отм./, не може да се приеме, че за ищите е била налице вреда в случая, тъй като липсва доказателство за собственост по смисъла на чл. 13, ал. 3 ЗВСГЗГФ /каквото не е представеният частен писмен акт/, което да е можело да доведе до евентуално положително решение в тяхна полза за признаване на правото да им се възстанови собствеността. Затова липсва и причинна връзка между оспорваните актове и евентуалната вреда от незаконосъобразните актове на съда. Най-последно, тъй като посочените определения нямат сила на пресъдено нещо, ищите са могли както да ги обжалват, така и в срока по §5б от ПЗР на ЗВСГЗГФ във вр. с чл. 13, ал. 2 ЗВСГЗГФ да предявят същите искиве, така че процесуалните последици от пропускането на срока за обжалване и на срока за предявяване на иска от тяхна страна са последиците от лошо воден процес, а не и от незаконосъобразни съдебни актове.

Поради всичко изложено, искът като неоснователен, следва да се отхвърли. Ищите следва да се осъдят да заплатят на ВСС юрисконсултско възнаграждение от 300лв.

Предвид на изложеното и на посоченото основание, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на ДЖ. АХМ. Д., ЕГН ***** от гр. Крън, обл. Стара Загора, ул. Иглика № 2, ЦВ. Д. Х., ЕГН ***** от с. Тополница, Бургаска област, С. Д. Х., ЕГН ***** от гр. Казанлък, ул. Цар Петър № 3 като наследници и процесуални правоприемници на Х. М. Д., ЕГН **, от гр. Крън, обл. Стара Загора, ул. Иглика № 2, да се осъдят солидарно на основание чл. 49 във вр. с чл. 45 ЗЗД Висшият съдебен съвет, със седалище и адрес гр. София 1000, ул. Екзарх Йосиф № 12, представляван от Боян Магдалинчев и Районен съд – Златоград, със седалище и адрес гр. Златоград, бул. България № 120, представляван от Д. Х., да им заплатят обезщетение за имуществени вреди в размер на 67 200лв., ведно със законната лихва върху тази сума от 31.08.20г. до окончателното им изплащане, представляващи стойността на наследствения дял на Х. М. Д. от невъзстановените вследствие на прекратяване на гр.д. № 57/06г. на РС –Златоград на 20.04.06г. и гр.д. № 58/06г. на РС-Златоград на 15.06.06г. недвижими имоти, а именно : 200дка гора /смесена/, находяща се в землището на с. Старцево, общ. Златоград, в местността К., С. д. при стари реални граници на имота: от юг Ш.Ш., от запад Ъ.к. от север Ч.П., от югоизток - И.д. 440 дка. гора /иглолистна/, находяща се в землището на гр. Неделино, в местността К.К., при стари реални граници : от изток Т.п. от север Б. д.от запад Е.Ч.к., от юг - държавна гора /широколистна/ П. под връх Света Неделя; 7дка. гора /смесена/, находяща се в землището на гр. Неделино, в местността Е.срещу К. в., при стари реални граници на имота: от югоизток Х.Ч. от запад Л.В. и К. к. от юг - Б. и земя на М.Ъ.от север - Н. река; пасище от 2 дка., находящо се в землището на гр. Неделино, в местността Х.Ч.при граници М. П. гроб на А.и М.К. Л.В. от север Е., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА ДЖ. АХМ. Д., ЕГН *****, ЦВ. Д. Х., ЕГН *****, С. Д. Х., ЕГН ***** да заплатят в полза на ВСС разноски по делото от 300лв., юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщението пред Апелативен съд – Пловдив.

Съдия при Окръжен съд – Смолян: _____